

Kaikki Nuorten parlamentin istuntoa varten lähetetyt suulliset kysymykset 2022

Alla muntliga frågor som skickats in för Ungdomsparlamentets plenum 2022

Nuorten parlamentin täysistuntoa varten lähetettiin yhteensä 79 suullista kysymystä.
För Ungdomsparlamentets plenum kom det in totalt 79 muntliga frågor.

Pääministeri Sanna Marin - Statsminister Sanna Marin

Alavuden yläkoulu
Vaasan vaalipiiri
Maiju Salo

Presidentin ja pääministerin toimivalta

Arvoisa puhemies! Vuosien ajan on ollut vähän epäselvää presidentin ja pääministerin vallankäytönrajoista. Joten kysyisin: Mitkä tehtävät varsinkin ulkopoliitikassa kuuluvat presidentin toimivaltaan, mitkä pääministerin toimivaltaan?

Hämeenkyrön yhteiskoulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Maija Alfreds

Demokratian toimivuus Suomessa

Arvoisa puhemies! Sanotaan, että demokratia on kansanvaltaa. Kuinka hyvin kansanvalta toimii, kun käytännössä sitä toteuttaa vain laillistettujen puolueiden ehdokkaat, mitkä edustavat alle 5 %:a koko kansasta? Puolueiden ohjelmista ei kaikki kansalaiset välttämättä löydä itselleen sopivaa arvopohjaa. Onko todellisen kansanvallan lisäämiseksi olemassa jatkuvia, parlamentaarisia pyrkimyksiä?

Kasavuoren koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Tessa Livson

Kansanedustajan ja ministerin työ

Arvoisa puhemies! Mikä on haastavinta ja palkitsevinta kansanedustajan ja/tai ministerin työssä?

Helsingin normaalilyseo
Helsingin vaalipiiri
Alvar Vainionpää

Miten päästä kansanedustajaksi?

Arvoisa puhemies! Mitä vinkkejä antaisitte yhdeksäsluokkalaisille, jotka haluaisivat kansanedustajaksi?

Martinlaakson koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Sara Virtanen

Kansalaisten luottamus

Arvoisa puhemies! Mediassa on korona-aikana ollut paljon disinformaatiota. Suomalaiset ovat jakaantuneet kahteen, osa kansalaisista ei luota enää viranomaisiin, jopa väkivaltaista hallituksen kaatamista suunnitellaan. Mitä hallitus aikoo tehdä palauttaakseen kansalaisten luottamuksen?

Valtiovarainministeri Annika Saarikko - Finansminister Annika Saarikko

Tampereen yliopiston normaalikoulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Venla Taubert

Talouden tasapaino

Arvoisa puhemies! Talouspolitiikan arviointivirasto esitti taannoin, että hallituksen pandemian jälkeiseen aikaan sijoittuvat talouslinjaukset eivät ole riittäviä. Tänä vuonna alijäämän ennustetaan olevan noin 6,5 miljardia euroa. Ensi vuodelle hallitus on esittänyt menokehysten nostoa 500 miljoonalla eurolla, mutta ei ole pystynyt perustelemaan sitä riittävästi. Miten aiotte vahvistaa talouden tasapainoa tulevaisuudessa, kun valtion velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on jo nyt korkea ja verotus tiukkaa?

Tiistilän koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Tapio Heikkola

Valtion velkaantumisen vaikutukset

Arvoisa puhemies! Valtionvelka kasvaa koko ajan. Velat pitää jossain kohtaa maksaa ja tämä velka tulee meidän sukupolvenne maksettavaksi, jos tällaista taloudenpitoa jatketaan. Mitä jatkuvalle velanotolle aiotaan tehdä? Joutuuko sukupolvenne tekemään töitä loppuun asti? Kuinka paljon lastemme koulutuksesta joudutaan leikkaamaan?

Luvian yhtenäiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Jaakko Kulmala

Uusien hyvinvointipalvelujen rahoitus

Arvoisa puhemies! Vihdoinkin on Suomeen saatu kauan ja hartaasti suunniteltu ja odotettu Sote-uudistus, jonka on tarkoitus tuoda perushyvinvointipalvelut kaikille helposti saataviksi. Mutta kysynkin nyt teiltä, miten uusien hyvinvointipalvelujen rahoitus voidaan turvata ilman kokonaisveroasteen nousua, niin ettei ihmisille tule lisäkustannuksia?

Jaakko Ilkan koulu
Vaasan vaalipiiri
Arttu Syrjälä

Nestemäisten polttoaineiden verojen laskeminen

Arvoisa puhemies! Pitäisikö nestemäisten polttoaineiden veroja laskea, sillä kovin moni ei esimerkiksi pääse töihin, kouluun tai harrastuksiin liian korkeiden verojen vuoksi.

Valteri-koulu Onerva
Keski-Suomen vaalipiiri
Adam Said

Polttoaineverotus

Arvoisa puhemies! Polttoaineen hinta on nousussa ja Suomessa polttoaineen verotus on korkealla. Emme ymmärrä, miksi sen pitää olla niin korkealla. Meillä menee liian paljon rahaa polttoaineeseen. Se estää meitä harrastamasta ja liikkumasta. Meillä on myös huoli syrjäseudulla asuvista kavereista, joilla ei ole varaa liikkua kavereiden luokse omalla kulkuneuvolla (esim. mopo). Kaikilla ei ole varaa ostaa sähköllä kulkevia kulkuneuvoja eikä julkinen liikenne tavoita kaikkia varsinkaan syrjäseudulla. Haluaisimme tietää, mikä estää laskemasta polttoaineveroa. Jos verotus olisi kevyempää, ihmisillä olisi varaa kuluttaa muihin itsensä kannalta tärkeämpiin asioihin.

Mikä estää laskemasta polttoaineveroa?

Övernäs skola
Landskapet Ålands valkrets
Amos Hagman

Arvskatt

Ärade talman! Är det inte tid nog för Finland att avskaffa arvsskatten likt Sverige och Norge gjort?

Ulkoasiainministeri Pekka Haavisto - Utrikesminister Pekka Haavisto

Forssan Keskuskoulu

Hämeen vaalipiiri

Aurora Usva

Euroopan räjähdysherkkä tilanne

Arvoisa puhemies! Medioissa on viime aikoina ollut paljon uutisia Ukrainan tilanteesta, kun esim. Nato lähetti Ukrainan lähialueelle vahvistusjoukkoja. Nuoria siis varmasti kiinnostaa tietää kuinka todennäköisenä ulkoministeri pitää sodan uhkaa Euroopassa ja koskettaisiko mahdollinen sota myös Suomea?

Winellska skolan

Nylands valkrets

Noah Riihinen

Finland och Nato

Ärade talman! Borde Finland gå med i Nato då Ryssland uppför sig hotfullt mot Ukraina?

Sisäministeri Krista Mikkonen - Inrikesminister Krista Mikkonen

Maikkulan koulu
Oulun vaalipiiri
Sampo Sepänheimo

Turvapaikanhakijoiden sijoittuminen Suomessa

Arvoisa puhemies! Sosiaalisessa mediassa kuulee usein puhetta siitä, miten pääkaupunkiseudulle sijoitetaan ja majoitetaan koko ajan yhä enemmän turvapaikanhakijoita. Jopa niin paljon, että järjestelmät ylikuormittuvat. Miksi turvapaikanhakijoita ei sijoiteta enemmän muualle Suomeen, vaikka tänne pohjoisen suuntaan.

Elinkeinministeri Mika Lintilä - Näringsminister Mika Lintilä

littalan yhtenäiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Tapio Tuomisto

Sähkön hinta

Arvoisa puhemies! Suomi ei ole sähköntuotannossa omavarainen. Yhteiskuntaa sähköistetään, joten sähkönkulutus lisääntyy jatkuvasti. Myös ympäristönäkölmat tulee huomioida, kun sähköä tarvitaan entistä enemmän. Tuontisähkö ei välttämättä ole tuotettu Suomen ilmastotavoitteiden mukaisesti. Jos tuontisähkön saatavuus heikkenisi esimerkiksi kiristyneen maailmantilanteen myötä, se johtaisi väistämättä sähkön hinnan nousuun. Tämä vaikuttaisi merkittävästi talouteen. Miten hallitus aikoo turvata sähkön riittävyyden ja miten voidaan varmistaa, että sähkön hinta pysyy kohtuullisena?

Työministeri Tuula Haatainen - Arbetsminister Tuula Haatainen

Laanilan yläaste
Oulun vaalipiiri
Lilja Harju

Eri koulutusalojen työllisyys

Arvoisa puhemies! Hallituksen tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä puolet nuorista suorittaa korkeakoulututkinnon. Miten eri koulutusalojen työllisyystilanne on tässä huomioitu? Ammatillisilla aloilla on pula työntekijöistä ja akateemisesti koulutetut eivät kaikilla aloilla työllisty.

Nokianvirran koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Tiitu Teuvo-Markkola

Väestön ikääntyminen ja työvoima

Arvoisa puhemies! Suomessa on nähtävissä väestön ikääntyminen, jolloin työikäisten harteille jää aina vain suurempi osa yhteiskuntaa kannettavaksi harteillaan. Miten tämä ongelma aiotaan tulevaisuudessa ratkaista?

Ympäristö- ja ilmastoministeri Emma Kari - Miljö- och klimatminister Emma Kari

Kankaisten koulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Alma Pusa

Itämeren ympäristöasiat

Arvoisa puhemies! Olemme huolissamme Itämeren päätyvistä päästöistä, ja roskista. Tämä ei ole hyvä Itämeren eläimille, eikä ihmisen hyvinvoinnille. Puhdas ja rauhallinen ympäristö on ihmisille tärkeää. Miten Suomi aikoo tulevaisuudessa vaikuttaa Itämeren parempaan ympäristöön, että ympäristö olisi tulevaisuudessa terveellinen jälkipolville?

Kilterin koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Vida Amoah

Nuorten asunnottomuuden ehkäisy

Arvoisa puhemies! Suomessa on oletetusti 4 341 asunnottomaa, joista noin 854 on alle 25-vuotiaita. Minkälaista lainsäädäntöä meillä on ja mitä muita toimia Suomessa tehdään, joilla koitetaan turvata elinkelpoinen elämä asunnottomille ja mahdollisesti jopa ennaltaehkäistä nuorten aikuisten asunnottomuutta?

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen - Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen

Turengin yhteiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Selma Yildirim

Sosiaaliturvan ja eläkkeiden tulevaisuus

Arvoisa puhemies! Ikäluokat pienenevät ja huoltosuhde heikkenee. Moni epäilee, onko nykyinen eläkejärjestelmä kestävä malli. Miten nykynuorille taataan riittävä sosiaaliturva eläkkeineen tulevaisuudessa?

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén - Familje- och omsorgsminister Aki Lindén

Syvälahden koulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Lulu Luukkaa

Nuorten sote-palveluiden takaaminen hyvinvointialueilla

Arvoisa puhemies! Hyvinvointialueilla on suuri vastuu järjestää lain vaatimat sote-palvelut. Esimerkiksi Turussa on kuitenkin ollut isoa henkilöstövajetta kouluterveydenhuollossa. Miten valtio aikoo seurata hyvinvointialueiden toimintaa ja rahankäyttöä?

Pielisjoen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Pihla Mattila

Nuorten asenteet sote-alaan

Arvoisa puhemies! Olemme saaneet lukea mediasta miten sosiaali- ja terveydenhuoltoala kärsii työvoimapulasta ja yhä useampi työntekijä on vaihtanut alaa tai harkitsee sitä. Nuorille tulee helposti negatiivinen kuva sote-alasta. Jälkeenjäänyt palkkakehitys ja työn paljous eivät houkuta. Mitä hallitus aikoo tehdä, että sote-alasta tulisi nuorille houkutteleva ammattivaihtoehto?

Mikkolan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Elias Ahonen

Nuorten ääni hyvinvointialueilla

Arvoisa puhemies! Hyvinvointialueet vastaavat monista meille nuorille tärkeistä arjen palveluista. Tammikuussa käydyissä aluevaaleissa nuorten ääni jäi silti puuttumaan. Lakisääteisten nuorisovaltuustojen lisäksi alueiden tulee varmistaa myös muilla keinoin, että me nuoret pääsemme aidosti vaikuttamaan meitä koskeviin palveluihin. Millä varmistamme, että nuorten ääni tulee kuulluksi hyvinvointialueiden päätöksenteossa?

Pappilansalmen koulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Sanni Kaukonen

16 vuotta täyttäneiden terveydenhuolto

Arvoisa puhemies! Suomessa 16 vuotta täyttäneet lapset siirtyvät aikuisten puolelle terveydenhuollon palveluissa, vaikka he eivät kuitenkaan vielä ole täysi-ikäisiä. Esimerkiksi Kymenlaakson sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän lasten kuntoutus sisältää palveluja alle 16-vuotiaille. Minkä takia jo 16-vuotiaat siirtyvät aikuisten puolelle, vaikka Suomessa täysi-ikäisyyttä pidetään aikuisuuden rajana?

Ritaharjun koulu
Oulun vaalipiiri
Hilla Kuvaja

Ilmaiset kuukautustuotteet alle 25-vuotiaille

Arvoisa puhemies! Kaikilla ihmisillä ei välttämättä ole varaa kuukautistuotteisiin. Jos nämä tuotteet olisivat ilmaisia, se lisäisi tasa-arvoa taloudellisiin tilanteisiin sekä ihmisten välille. Vähävaraisille ihmisille kuukautistuotteiden hinnat voivat olla korkeita, ja se voi esimerkiksi viedä suuren osan ruokabudjetista. Työttömille ja opiskelijoille tuotteiden maksuttomuudesta voisi olla suuri apu. Ikäraja toisi tilanteeseen tasapainon, sillä 25-vuoden ikään mennessä ihmisen taloudellinen tilanne on suhteellisen vakaa ja tietämystä asiaan liittyen on kertynyt tarpeeksi. Olisiko Suomeen mahdollista tulla ilmaiset kuukautustuotteet tai edes laskea niiden hintatasoa? Onko tästä asiasta ollut eduskunnassa keskustelua?

Porin suomalaisen yhteislyseon koulu
Satakunnan vaalipiiri
Frans Czitrom

Sukupuolenkorjausten pakkosterilisaatio

Arvoisa puhemies! Moni suomalainen kamppailee oman seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen kanssa. Suomessa on (ainakin vielä) pakote siihen, että saadakseen juridisesti korjata sukupuolensa, pitää hankkia sterilisaatio. Se on täysin itsemääräämisoikeutta rikkova lainsäädäntö ja aiheuttaa varmasti asioiden kanssa kamppailevien nuorten keskuudessa epävarmuutta ja ahdistusta. Miten pidetään huoli siitä, että jokaisella nuorella (ja tietysti aikuisellakin) on täysin yhdenvertaiset oikeudet jatkossa?

Kaukalahden koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Caterina Kettunen

Translain tilanne

Arvoisa puhemies! Suomi on ainoa pohjoismaa, joka vaatii sukupuoltaan korjaavalta sterilisaatiota. Tämä on ihmisoikeuksien vastaista sekä poistaa kyvyn lisääntyä biologisesti. Mikä on tämänhetkinen tilanne translain suhteen ja minkälaisia muutoksia ollaan tekemässä transihmisten oikeuksien hyväksi?

Helsingin eurooppalainen koulu
Helsingin vaalipiiri
Reko Parviainen

Harkitsematon koronatoimet

Arvoisa puhemies! Hallitus on ollut koronapandemian aikana erittäin epäjohtamukainen antaessaan rajoitusmääräyksiä koskien nuorten opiskelua ja lasten harrastuksia. Esimerkiksi etäopetusjakso yläluokilla ja toisen asteen oppilaitoksissa maaliskuussa 2021 vaikutti epärationalisella, kun alusta saakka on tiedetty, että koronavirus esiintyy nuorilla lievänä. Valtion olisi täytynyt kohdistaa kaikki toimensa yksinomaan työikäiseen aikuisväestöön ja ikääntyneisiin, jotta lapset ja nuoret eivät olisi joutuneet kärsimään.

Onko hallitus valmis myöntämään virheensä, pyytämään julkisesti anteeksi nuorten sukupolvelta? Miten hallitus aikoo korvata nuorisolle aiheuttamansa kärsimykset ja siten varmistaa, että nuorten luottamus esivaltaan säilyy?

Ahmon koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Terhi Savolainen

Tapahtumien koronaturvallisuus

Arvoisa puhemies! Tapahtumia perutaan koko ajan koronan takia. Miksi niitä ei järjestetä koronaystävällisesti, kuten pikatestit ennen sisäänpääsyä tai joku muu keino? Nähdäänkö tätä edes mahdollisuutena hallituksessa?

Saloisten yläaste
Oulun vaalipiiri
Jenni Oksa

Nuorten hyvinvointi korona-aikana

Arvoisa puhemies! Korona-aika on lisännyt monia haasteita erityisesti nuorille, kuten mielenterveyden ongelmia, yksinäisyyttä ja liikkumattomuutta. Mitä keinoja käytätte nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi?

Albert Edelfeltin koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Vili Sundström

Nuorten hyvinvointi

Arvoisa puhemies! Viime aikoina mediassa on keskusteltu paljon siitä, kuinka osa nuorista voi huonosti. Huonovointisuuteen on vaikuttanut korona-pandemia, mutta se tuskin on ainoa syy. Nuorilla on mm. mielenterveyteen, elämänhallintaan ja itsetuntoon liittyviä haasteita. Miten suomalaisten nuorten hyvinvointia voitaisi tukea paremmin?

Urheilupuiston koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Alisa Ranta

Lisää resursseja nuorten mielenterveyspalveluihin

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveyspalveluiden tarpeet ovat lisääntyneet etenkin näiden pandemiavuosien aikana, joten kysynkin: Aiotteko lisätä resursseja nuorten mielenterveyspalveluihin samassa suhteessa, missä palveluiden tarve lisääntyy tulevana vuosina.

Mäntyharjun yhtenäiskoulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Johanna Hartonen

Avun nopeuttaminen mielenterveysongelmista kärsiville

Arvoisa puhemies! Korona-aika on heikentänyt nuorten hyvinvointia monin tavoin. Erityisesti nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet. Mielenterveysongelmista kärsivät nuoret eivät paikoin pääse avun piiriin tarpeeksi nopeasti.

Mitä hallitus aikoo tehdä tälle asialle?

Pääskytien koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Pyry Aapalahti

Psykkiseen hoitoon pääsyn nopeuttaminen

Arvoisa puhemies! Olemme huolissamme nuorten mielenterveys-palveluista. Omissa tuttavapiireissämme on ollut tapauksia, joissa itse hoitoon ei ole päässyt ajoissa. Miten koko Suomessa voidaan varmistaa, että psykkiseen hoitoon pääsee viimeistään kolmen viikon päästä arvioinnista?

Kaurialan koulu
Hämeen vaalipiiri
Aada Kähäri

Mielenterveyspalvelut ja hyvinvointialueet

Arvoisa puhemies! Jonot mielenterveyspalveluihin ovat pitkät, ja hoitoon pääsyä voi joutua odottamaan yli kolmen kuukauden ajan. Miten nuorten tilannetta olisi mahdollista edistää, varsinkin kun palvelut siirtyvät aluevaalien myötä hyvinvointialueille? Tuleeko palvelun järjestäjälle sanktioita, jos hoitotakuun aika ylittyy?

Meri-Porin yhtenäiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Ellida Tuominen

Opiskelijoiden mielenterveys

Arvoisa puhemies! Varsinkin korona-aikana nuorten opiskelijoiden mielenterveyden tila on noussut puheenaiheeksi. Miten opiskelijoiden tilannetta voitaisiin parantaa ja heitä kannustaa opiskelemaan, varsinkin aloilla, joilla on työvoimapulaa kuten terveydenhuollon alalla?

Riihikallion koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Robert Junninen

Koronan vaikutukset nuorten elämään

Arvoisa puhemies! Korona ja siihen liittyneet rajoitukset ovat vaikuttaneet haitallisesti monin tavoin erityisesti nuorten elämään. Mielen terveyden ongelmat ovat kasvaneet pandemian aikana merkittävästi. Millaisia toimia hallitus aikoo tehdä asian osalta? Aiotaanko koronan vaikutuksia nuorisoon tutkia ja tehdä toimenpiteitä sen osalta?

Elisenvaaran yhtenäiskoulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Sanni Peltola

Nuorten mielen terveyshoidon takaaminen

Arvoisa puhemies! Miten taataan mielen terveyspalvelut nuorille myös syrjäseuduilla ja pienissä kunnissa? Miten taataan resurssit, jotta nuoret saavat apua myös akuuteissa tilanteissa?

Sevettijärven koulu
Lapin vaalipiiri
Markus Porsanger

Toimet nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi

Arvoisa puhemies! Nuorten mielen terveysasiat eivät ole erityisen hyvällä tasolla. Tähän on vaikuttanut myös pandemiatilanne. Mielen terveyspalveluissakin on ongelmia. Hoitoon pääsyyn voi mennä jopa viikkoja. Miten hallitus aikoo toimia nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi?

Otalammen koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Iida Hellberg

Nuorten mielen terveys

Arvoisa puhemies! Korona-aika on heikentänyt nuorten mielenterveyttä. Osa nuorista jää kokonaan ilman tarvitsemaansa hoitoa ja osa joutuu odottamaan hoitoon pääsyä kohtuuttoman pitkään. Miten hallitus aikoo parantaa nuorten mielenterveyspalveluita tulevaisuudessa?

Åshöjdens Grundskola
Helsingfors valkrets
Ilona Nissinen

Ungdomarnas mentala hälsa

Ärade talman! Vad tänker regeringen göra för att förbättra resurser för ungdomarnas mentala hälsa?

Padasjoen yhtenäiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Iiris Virta

Nuorten mielenterveysongelmat

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveys on heikentynyt pahasti viime vuosina varsinkin koronapandemian takia. Oppilaat kokevat paljon uupumusta ja stressiä. Tähän on syynä erityisesti koronan tuoma epävarmuus koulujen opetustyöhön, useat etäopetusjaksot ja etäopetustehtävien suuri määrä. Nuorilla ei ole ollut valmiuksia kohdata poikkeuksellista kriisitilannetta, ja ilman riittävää tukea he ahdistuvat. Mitä hallitus aikoo tehdä taatakseen kaiken tuen ja avun mielenterveysongelmista kärsiville nuorille?

Hirvikosken yhtenäiskoulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Eerika Holmijoki

Koronan vaikutus nuorten mielenterveyteen

Arvoisa puhemies! Olemme huomanneet, että koronan myötä mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet nuorten keskuudessa. Se näkyy meidänkin koulussamme esim. tihutöinä, yksinäisyytenä, kielenkäytössä ja toisten kunnioituksen puutteena.

Kysyisinkin, mitä hallitus aikoo tehdä nuorten mielenterveyden edistämiseksi?

Pohjanlinnan koulu
Satakunnan vaalipiiri
Aliina Pirttikangas

Tukea mielenterveysongelmista kärsiville nuorille

Arvoisa puhemies! Tilastojen mukaan nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet viime vuosina. Osaltaan tämä johtuu korona-ajan aiheuttamasta huolesta, epävarmuudesta ja sosiaalisten kontaktien vähenemisestä. Jotkut nuoret saattavat myös kokea, että keskustelisivat aikuisten ammattilaisten sijasta mieluummin toiselle nuorelle esimerkiksi vertaistukiryhmässä. Miten hallitus aikoo varmistaa, että jokaisella nuorella olisi mahdollisuus sellaiseen tukeen, jonka juuri hän kokee itselleen sopivaksi?

Kuninkaanhaan koulu
Satakunnan vaalipiiri
Elliina Perkola

Apuja nuorten mielenterveysongelmiin

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet todella paljon lähivuosina, varsinkin nyt korona-aikana. Mitä toimia eduskunta aikoo tehdä, jotta jokainen, myös vähäosaisemmasta perheestä tuleva nuori, saisi Suomen jokaisessa kunnassa tarvitsemaansa apua?

Rajakylän koulu, yläkoulu
Oulun vaalipiiri
Milla Alakorpi

Mielenterveyspalvelujen määrä ja saatavuus

Arvoisa puhemies! Nuorten erilaiset mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet. Kun nuorella tulee tarve avun saantiin, niin mielenterveyspalvelujen piiriin pääseminen ei tapahdu niin nopeasti kuin pitäisi. Miten mielenterveyspalvelujen määrää ja saatavuutta voitaisiin lisätä vastaamaan tarvetta ja näin varmistamaan nuorten hyvä mielenterveys tulevaisuuden aikuisina?

Pyörön koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Veera Malinen

Nuorten mielenterveys

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet huomattavasti etenkin korona-aikana, mutta myös ennen sitä. Miten voitaisiin ehkäistä ennalta nuorten mielenterveysongelmia ja turvata nopea hoitoon pääsy?"

Kuntaministeri Sirpa Paatero - Kommunminister Sirpa Paatero

Vuoksenniskan koulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Maria Pettinen

Pienten paikkakuntien palvelut

Arvoisa puhemies! Mitä eduskunta on valmis tekemään turvatakseen pienille paikkakunnille kaikki palvelut, riittääkö rahat?

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka - Kommunikationsminister Timo Harakka

Hakkarin koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Iina Kankaala

Henkilöautoliikenteen sähköistäminen

Arvoisa puhemies! Tieliikenteen aiheuttamien kasvihuonekaasupäästöjen osuus on 19,1 % Suomen kasvihuonekaasupäästöistä, josta henkilöautoliikenteen osuus on 10,4 %. Onko hallitus pohtinut minkäänlaisia lisätoimia henkilöautoliikenteen sähköistämiseksi. Jos sähköautojen käyttö yleistyy Suomessa normiksi, mistä kaikki sähkö saadaan?

Kosken seudun yläaste
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Niilo Koskinen

Autoilun vihreä siirtyä

Arvoisa puhemies! Polttoaineiden hinta Suomessa on sietämätön. Puhumme aina sähköautoilusta kestäväenä tulevaisuuden vaihtoehtona, mutta jätämme turhan vähälle huomiolle kotimaisen, edullisen ja ekologisen biokaasun. Mitä Suomen valtio aikoo tehdä biokaasuautojen hankkimisen tukemiseksi?

Tainionmäen koulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Mette Manninen

Pikkupaikkakuntien joukkoliikenneyhteydet

Arvoisa puhemies! Pikkupaikkakunnilla joukkoliikenneyhteydet saattavat olla huonot. Tämän vuoksi nuorten opiskelumahdollisuudet kärsivät. Miten näille nuorille voidaan taata hyvät opiskelumahdollisuudet, jos kotipaikkakunnassa jatko- opiskelupaikkoja ei ole ja liikenneyhteydet eivät ole kunnossa?

Taivassalon yhtenäiskoulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Amanda Liimatainen

Maaseutukuntien nuorten heikot kulkumahdollisuudet toisen asteen oppilaitoksiin

Arvoisa puhemies! Maaseutukunnassa asuvan nuoren kulkeminen toisen asteen opintoihin on usein hankalaa joukkoliikenneyhteyksien puuttuessa. Esimerkiksi Varsinais-Suomessa, Taivassalossa linja-autoaikatulut ovat heikentyneet niin, että naapurikunnissa sijaitseviin toisen asteen kouluihin ei joukkoliikenteellä pääse. Kaikilla ei myöskään ole mahdollisuutta muuttaa asumaan opiskelupaikkakunnalle. Olisiko hallituksella mahdollisuuksia helpottaa kuntarajat ylittävän julkisen koululiikenteen järjestämistä?

Walterin koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Neea Toivonen

Bensan hinta

Arvoisa puhemies! Miten hallitus on aikonut ottaa huomioon sen, ettei normaaleilla kansalaisilla ole kohta enää varaa käydä töissä, koska bensa maksaa liikaa. Pienkaupunkien asukkaat eivät pysty myöskään käyttämään julkista liikennettä, sillä busseja ei kulje ollenkaan tai erittäin harvoin.

Suomalainen maatalous on hiipumassa koko ajan ja se ei ole enää kohta kannattava ala. Nyt jo maatalousammattilaiset tekevät tappiota niin miten heidän pitäisi jatkossa pärjätä, kun polttoaineen hintakin on nousussa. Pitäisikö suomalaisten jälleenmyyjien ostaa halvat lihat ulkomailta, ja samalla muun muassa brasilialaiset karjankasvattajat kaatavat sademetsää tieltään karjan kasvatusalueiden lisäämiseksi, vaikka sademetsät ovat ilmastonmuutoksen kannalta välttämättömiä. Samalla suomalaiset pyytävät lihatuotteillaan enemmän ja kohta heillä ei ole enää ostovoimaa. Onko tämä nyt kannattava idea ilmastonmuutoksen kannalta?

Kuten liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka sanoi, "bensan hinta ole laskemassa". Miten hallitus aikoo turvata järkevät liikkumiskustannukset niille ihmisille, jotka asuvat kehäkolmosen pohjoispuolella ja julkinen liikenne kulkee kerran päivässä.

Lapuan Yläkoulu
Vaasan vaalipiiri
Emma Kero

Ajokortin myöntämiskärajan alentaminen 17 ikävuoteen

Arvoisa puhemies! Yhä useampi nuori hakee ikäpoikkeuslupaa ajokortin saamiseksi jo 17-vuotiaana. Mikä on hallituksen kanta, onko ajokortti-ikä muuttumassa 17 ikävuoteen?

Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist - Minister för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist

Martinlaakson koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Sara Virtanen

Naisen aseman parantaminen

Arvoisa puhemies! Ministeri Blomqvist osallistui YK:n naisten asemaa käsittelevän toimikunnan kokoukseen. Miten Suomi pystyy parantamaan naisen asemaa maailmassa, kun meilläkään tasa-arvo ei vielä täysin toteudu?

Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari - Utvecklings- och utrikeshandelsminister Ville Skinnari

Jaakko Ilkan koulu
Vaasan vaalipiiri
Arttu Syrjä

Suomen ja Venäjän kauppasuhteet

Arvoisa puhemies!

Millaisen jäljen Venäjän ja Ukrainan sota jättää Suomen ja Venäjän kauppasuhteisiin? Miten arvioitte Suomen ja Venäjän kauppasuhteiden kehittyvän tämän vuoden aikana ja tulevina vuosina?

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson - Justitieminister Anna-Maja Henriksson

Sammon koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Hulda Harju-Autti

Vaalien äänestysprosentti

Arvoisa puhemies! Aluevaalien äänestysprosentti oli 47,5 %. Miten äänestysprosentti saadaan nousemaan?

Hetan peruskoulu
Lapin vaalipiiri
Noora Lantto

Kannabiksen laillistaminen

Arvoisa puhemies! Euroopan unionin väkirikkaimman maan Saksan hallitus on laillistamassa kannabiksen. Kysynkin, voitaisiinko Suomessakin laillistaa kannabis, esimerkiksi sillä tavalla, että kansalaisille sallittaisiin viiden kannabiskasvin kasvattaminen viihdekäyttöön, sallia maataloille mahdollisuus kannabiksen laajempaan tuotantoon ja sallia apteekeilla myydä kansalaisille rajoitettu määrä kannabistuotteita lääketieteellisiin tarkoituksiin.

Tiistilän koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Tapio Heikkola

Kannabislainsäädännön mahdollinen muuttaminen

Arvoisa puhemies! Kannabis on laillistettu mm. Kanadassa ja sen lisäksi dekriminisoitu useissa Euroopan valtioissa. Hallituspuolue, Vihreät, kannattaa kannabiksen laillistamista. Onko hallitus valmis edistämään kannabiksen laillistamista tai dekriminisoitua, jos näiden maiden tulokset osoittautuvat hyväksi, ja tutkimukset osoittavat kannabiksen laillistamisen tai dekriminisoinnin kannattavaksi?

Övernäs skola
Landskapet Ålands valkrets
Wilhelmina Backholm

Tvåspråkigheten

Ärade talman! Hur säkerställer vi att en god service faktiskt tillhandahålls på båda de officiella språken i Finland?

Onkilahden yhtenäiskoulu
Vaasan vaalipiiri
Minea Tiihonen

Seksuaalirikosten tutkinta ja tuomiot

Arvoisa puhemies! Uutisissa on tullut esille, että raiskauksien ym. seksuaalirikoksien tutkinta on ollut tehotonta ja tutkinta-ajat ovat venyneet kohtuuttoman pitkiksi. Myös tuomiot raiskauksista ovat usein hyvin lieviä, mikä sotii monien oikeustajua vastaan. Mitä hallitus aikoo tehdä asian korjaamiseksi?

Viitaniemen koulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Aino Piippo

Suomen seksuaalirikoksia koskevat lait

Arvoisa puhemies! Suomessa tapahtuu vuosittain useita raiskauksia ja muita seksuaalirikoksia. Teon aiheuttama trauma jää uhrille koko elämän ajaksi, eikä sitä voi korvata millään. Teon kestolla tai sillä näkikö kukaan tekoa ei ole mitään merkitystä tuskalle, jota uhri kokee. Suomen nykyisten lakien mukaan kyseisestä rikoksesta on mahdollista saada vain ehdonalaista vankeutta. Miten eduskunta aikoo korjata tämän ongelman?

Veikkolan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Roy Zohar

Suvaitsevaisuuden lisääminen ja rasismien kitkeminen

Arvoisa puhemies! Viime vuosina Suomi on tilastoitu EU:n rasistisimmaksi maaksi. Mitä toimenpiteitä Suomi aikoo tulevaisuudessa tehdä, jotta suvaitsevaisuutta voitaisiin jatkossa lisätä ja rasismia kitkeä?

Helsingin Uusi yhteiskoulu

Helsingin vaalipiiri

Shyreen Joarder

Poliisin toiminta ja rikostutkinnan epätasa-arvoisuus

Arvoisa puhemies! Apulaisoikeuskansleri on aloittanut selvityksen poliisin rikostutkinnasta, sillä poliisin seksuaali- ja lähisuhdeväkivallan tutkinta on ongelmassa. Sen sijaan huumeisiin liittyvät tutkinnat etenevät rivakammin ja tuloksellisesti. Usein naiset joutuvat seksuaali- ja lähisuhdeväkivalta rikosten uhreiksi, jolloin oikeuden tasa-arvo jää toteutumatta. Miten huolehditaan siitä, että poliisin rikostutkinta toteutuu tasa-arvoisesti, ammattitaitoisesti ja ajallaan seksuaali- ja lähisuhdeväkivaltapauksissa?

Puolustusministeri Antti Kaikkonen - Försvarsminister Antti Kaikkonen

Arppen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Emilia Piironen

Asevelvollisuuden kutsuntapäivä koko ikäluokalle

Arvoisa puhemies! Asevelvollisuuskomitea esitti viime syksynä kutsuntapäivää koko ikäluokalle. Se merkitsisi Suomen kehittymistä yhä tasa-arvoisemmaksi ja perusarvojen mukaiseksi, sillä perustuslain mukaan maanpuolustusvelvollisuus koskee kaikkia sukupuolesta riippumatta. Nykyajan erilaisten turvallisuusuhkien maailmassa maanpuolustuksella on suuri merkitys, eikä sen rajaaminen vain osalle ikäluokkaa edistä kokonaisturvallisuutta ja selviytymistä kansainvälisessä toimintaympäristössä. Nuorille on tärkeää, että yhteiskunta mahdollistaa heille osallistumisen ja kouluttaa heitä maanpuolustuksen ja alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen. Kysyn puolustusministeri Kaikkoselta, milloin koko ikäluokka ensimmäisen kerran saa osallistua kutsuntapäivään?

Olarin koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Lejonka Linna

Asevelvollisuuden vaihtaminen kansanvelvollisuudeksi

Arvoisa puhemies! Suomen asevelvollisuus on erittäin epätasa-arvoinen, sillä vain puolet kansasta ovat velvollisia suorittamaan palveluksen. Ehdotan, että asevelvollisuus muutetaan kansanvelvollisuudeksi miehille, naisille ja kaikille muille. Kansanvelvollisuudessa puolet ajasta opeteltaisiin maanpuolustuksen monipuolisia taitoja, ja puolet toimittaisiin vanhassa siviilipalveluksessa, jonka aikana autettaisiin yhteiskuntaa kaikessa missä tarvitaan lisäkäsiä. Kysynkin nyt, onko hallitus tietoinen tämän asian epätasa-arvoisuudesta? Mitä hallitus aikoo tehdä epätasa-arvoisuuden poistamiseksi? Aikooko hallitus muuttaa asevelvollisuuden muuksi velvollisuudeksi esimerkiksi esittämälläni tavalla?

Opetusministeri Li Andersson - Undervisningsminister Li Andersson

Vistan koulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Tapio Ekqvist

Koulujen kansainvälisyys

Arvoisa puhemies! Miten hallituksessa suhtaudutaan kansainvälisyyteen ja edistetään peruskoulujen kansainvälisyshankkeita? Koetaanko, että siitä olisi hyötyä oppimisen kannalta?

Ilmaristen koulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Hertta Vehviläinen

Back to normalcy

Arvoisa puhemies! Koronan aiheuttamat rajoitustoimet niin koulumaailmassa kuin vapaa-aikana ovat useiden selvitysten mukaan lisänneet nuorten henkistä pahoinvointia ja osalla koulunkäynti muun muassa etäkoulujaksosten myötä on muodostunut lähes painajaiseksi. Oppimistulokset ja opiskelumotivaatio ovat radikaalisti huonontuneet.

Mitä valtiovalta (valtioneuvosto ja eduskunta) on suunnitellut tehtäväksi, jotta tulevaisuutemme merkittävin voimavara (nuoret) saataisiin mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti takaisin "normaaliuteen" ja heidän elämänilonsa ja opiskelumotivaationsa saataisiin palaamaan?

Anna Tapion koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Aysel Laitinen

Koronan vaikutus nuorten opiskeluun

Arvoisa puhemies! Koronarajoitukset ja etäkoulujaksot ovat vaikeuttaneet monien nuorten koulunkäyntiä pandemian aikana. Tämän johdosta osalla nuorista oppimiseen on jäänyt jopa merkittäviä aukkoja. Miten hallitus aikoo kuroa kiinni näiden nuorten oppimisvajetta tulevaisuudessa?

Juankosken koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Sonja Ukkonen

Pienkoulujen tulevaisuus

Arvoisa puhemies! Monien pienten koulujen tulevaisuus on ollut vaakalaudalla, ja niiden lakkauttamisesta on käyty paljon keskustelua. Minkälainen on pienempien koulujen tulevaisuus, ja miten niiden säilymiseen voisi vaikuttaa?

Utajärven koulu
Oulun vaalipiiri
Michel Timlin

Toisen asteen koulutustarjonnan monipuolisuus syrjäseuduilla

Arvoisa puhemies! Oppivelvollisuutta laajennettiin juuri. Tämä tarkoittaa monille syrjäseutujen nuorille varhaista muuttoa kotoa mielekkään koulupaikan perässä. Toivoisimme, että kaltaisiamme syrjäisempiä ja pienempiäkin kouluja muistettaisiin, kun mietitään toisen asteen koulutuksen rahoituksia ja järjestämisvaihtoehtoja. Miten te hallituksessa turvaatte sen, että monipuolinen koulutustarjonta mahdollistuu tulevaisuudessa syrjäseuduillekin?

Länsi-Porin koulu
Satakunnan vaalipiiri
Anni Pyylampi

Ylioppilaskokeista

Arvoisa puhemies! Uutisista olemme kuulleet ylioppilaskirjoitusten vaikeutumisesta jo jonkin aikaa. Meitä nuoria huolestuttaa, kuinka jatko-opintoihin pääsee tasapuolisesti, kun ylioppilaskirjoitusten painoarvo nousee. Aiotaanko ylioppilaskirjoituksia vaikeuttaa vielä, esimerkiksi lisäämällä pakollisten kirjoitettavien aineiden määrää ja onko ajateltu miten se saattaa vaikuttaa opiskelijoiden mielenterveyteen?

Vesilahden yhtenäiskoulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Eemeli Myllymäki

Nuorten kohtaama mis- ja disinformaatio internetissä

Arvoisa puhemies! Suomalaisista nuorista yli 70 prosenttia kuluttaa kahdestakymmenestä viiteenkymmeneen tuntiin aikaa internetissä. Planin tutkimuksen mukaan kuitenkin lähes puolet suomalaisista tytöistä kertovat, etteivät ole saaneet opetusta erilaisen mis- ja disinformaation tunnistamisesta ja jopa neljännes heistä on kokenut mis- ja disinformaatiolla olleen suoria mielenterveydellisiä vaikutuksia. Miten hallitus aikoo huolehtia nuorten mediakasvatuksesta ja lähdekriittisyyden opetuksesta tulevaisuudessa?

Kaukajärven koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Jeehyung Lee

Lukutaidon taso

Arvoisa puhemies! Suomessa lukutaidon taso on eriytynyt erityisesti nuorten välillä. Lukutaitoisilla on vielä kehittyneempi lukutaito, ja heikoilla vielä heikompi lukutaito. Mitä olette tehneet ja aiotte tehdä segregaaation estämiseksi?

Pielaveden yhtenäiskoulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Jatta Ruotsalainen

Erityisopetuksen toteutuminen

Arvoisa puhemies! Koulujen erityisoppilaat jäävät monesti käytännössä ilman tarvitsemaansa tukea. Monet erityisoppilaat joutuvat opiskelemaan luokan mukana ilman, että he saavat tarvitsemaansa tukea. Tämä näkyy suoraan koulumenestyksessä ja -motivaatiossa. Kysyisinkin asiasta vastaavalta ministeriltä, miten voidaan turvata erityisopetuksen resurssit niin, että jokainen koululainen saa heille lain mukaan kuuluvan tuen?

Tikkakosken yhtenäiskoulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Aada Pentti

Oppilaiden uupuminen

Arvoisa puhemies! Pitkään on jo puhuttu lukiolaisten jaksamisesta ja loppuun palamisesta. On käynyt ilmi, että lukiolaisten jaksamisen puute alkaa usein jo peruskoulussa. Miten lukiolaisten kuuluisi jaksaa, jos me peruskoulussa jo uuvutaan. Näin ollen haluamme kysyä, miten peruskoululaisten jaksamista aiotaan tukea ja parantaa?

Helsingin suomalainen yhteiskoulu
Helsingin vaalipiiri
Akseli Aalto

Lasten ja nuorten liikkumattomuus

Arvoisa puhemies! Suomessa lasten ja nuorten liikkumattomuus on tällä hetkellä huolestuttavassa kasvussa ja pelkäänkin, että se yltyy uudeksi kansantaudiksi. Pitkittynyt koronapandemia sulkuineen ja harrastusten kustannusten nousu ovat aiheuttaneet liikkumattomuutta ja jakaneet nuoria aktiivisesti liikkuviin ja täysin passiivisiin. Tämä näkyy esimerkiksi peruskoululaisten Move-testien tuloksissa.

Minkälaisia toimia hallitus on tähän mennessä tehnyt ja miten hallitus aikoo toimia vastedes lasten ja nuorten terveen tulevaisuuden takaamiseksi ja sitä kautta väestön työkyvyn säilyttämiseksi?

Hatsalan klassillinen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Sohvi Kanerva

Seksuaalivähemmistöjen asema perusopetuksen seksuaalikasvatuksessa

Arvoisa puhemies! Lasten ja nuorten seksuaalikasvatuksessa on havaittavissa puutteita. Seksuaalisuuden kirjo on nykytiedon mukaan hyvin laaja. Silti opetuksessa keskitytään käytännössä mies- ja naissukupuoleen sekä heterosuhteisiin.

Vähäisen tiedon myötä moni nuori kokee ulkopuolisuutta eikä uskalla olla oma itsensä. Esimerkiksi trans- sekä muunsukupuolisuudesta tulisi puhua jo alemmilla luokilla.

Miksi lasten ja nuorten seksuaalikasvatus on edelleen vanhanaikaista ja yksipuolista, eikä vähemmistöistä opeteta tarpeeksi? Olisi tärkeää, että näin tärkeästä asiasta pystyy puhumaan luontevasti ja asianmukaisia käsitteitä käyttäen.

Kuopion kristillinen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Samira Schwartz

Älylaitteet ja oppiminen

Arvoisa puhemies! Miten poliitikot näkevät älylaitteiden käytön kouluissa edistävän oppimista?

Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen - Forsknings- och kulturminister Antti Kurvinen

Vuoniityn peruskoulu

Helsingin vaalipiiri

Aino Sipilä

Nuorten harrastusmahdollisuudet

Arvoisa puhemies! Koronapandemia katkaisi monen nuoren harrastuksen, kun liikuntatilat ja ryhmätoiminta pantiin kiinni. Tämä on lisännyt yksinäisyyttä ja nostanut kynnystä lähteä uudelleen mukaan harrastuksiin. Pandemioita voi tulla myös tulevaisuudessa. Miten jokaiselle nuorelle taataan mahdollisuus harrastaa ja pysyä mukana yhteiskunnan toiminnassa, jos tulevaisuudessa kohdataan taas poikkeusolot?

Raumankarin koulu

Oulun vaalipiiri

Mariam Mohaibes

Korona-ajan rajoitukset liikunnassa ja vaikutus Suomen urheilumenestykseen

Arvoisa puhemies! Korona-aika on vaikuttanut lapsiin ja nuoriin monella tavalla. Onko hallitus ajatellut lasten ja nuorten liikunnanrajoittamisen vaikutuksia Suomen menestymiseen urheilussa tulevaisuudessa kansainvälisellä tasolla?

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä - Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Sevettijärven koulu

Lapin vaalipiiri

Markus Porsanger

Omavaraisuus ja ruokahuolto kriiseissä

Arvoisa puhemies!

Maailmanpoliittinen tilanne on kiristynyt. Itänaapurimme miehittää parhaillaan toista, itsenäistä valtiota. Väistämättä esille nousee ruokahuollon ja siten maatalouden tärkeys. Miten turvataan jatkossa kriisienkin keskellä omavaraisuus ja se, että saamme tuotettua tarpeeksi ruokaa?